

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2026-03-17

Innehållsansvar: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare

Giltig till: 2028-03-31

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Astma och allergi under graviditet

Gäller även för MHV Skaraborg.

Även godkänt av **Åsa Prebensen**, områdeschef M5, Regionhälsan.

Revideringar i denna version

Revidering markerad med gult.

Astma

Bakgrund, syfte och mål

Astma är en vanlig sjukdom även under graviditet. Olika studier har visat en astmaförekomst hos gravida på 4–8 % och en försämring av astman under graviditet hos 20–40 %. Lindrig och välkontrollerad måttlig astma är som regel förenad med okomplicerat förlopp både för modern och fostret. Det finns dock ett samband mellan svår astma och minskat blodflöde till placenta som kan ge fetal hypoxemi. I olika studier har man hos gravida med obehandlad astma sett en ökad risk för tillväxthämning, preeklampsi, prematur förlossning och förekomst av övergående neonatal takykardi.

Mål

Optimal astmakontroll, behålla en normal andningsfunktion, förhindra försämring och förebygga komplikationer hos mor och foster.

Arbetsbeskrivning

Grundprincip

Astma under graviditet och amning ska inte behandlas annorlunda än astma hos icke gravid. Risk för att fostret kommer till skada av svår och underbehandlad astma överstiger eventuella risker av astmaläkemedel

(enligt [Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation 2023](#)). Se RMR [Astma – vuxna](#).

Läkemedel

Kortverkande och långverkande beta-2-agonister ([Bricanyl](#), [Ventoline](#) med flera), antileukotriener ([Montelukast](#), [Singulair](#), ej nyinsättning) och glukokortikoider ([Pulmicort](#) med flera) antingen som inhalation eller peroralt kan enligt [Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation 2023](#) användas som vanligt under graviditet och amning. Se även [REK-listan VGR](#).

Allergisk rinit

Bakgrund, syfte och mål

Hormonell rinit är vanlig under graviditet, drabbar 20–25 % av alla gravida. Besvär med nästäppa debuterar under första trimestern och finns ofta kvar under hela graviditeten. För gravida med allergisk rinit kan besvären med nästäppa därför förvärras mer än normalt till exempel under pollensäsong.

Arbetsbeskrivning

Behandling

Följande sammanfattning är i huvudsak baserad på information från www.janusinfo.se där man bland annat gått igenom data från MFR (medicinska födelseregistret).

Antihistaminer – tablettbehandling

Ingen säkerställd fosterskaderisk har konstaterats vid användning av antihistaminer och inte heller någon säkerställd skillnad mellan olika preparat. Användning av antihistaminer är aldrig skäl att diskutera avbrytande av graviditet.

Mest erfarenhet finns av cetirizin ([Cetirizin](#), [Zyrlex](#), [Vialerg](#), [Cetimax](#)), loratadin ([Clarityn](#), [Loratadin](#)) och klemastin ([Tavegyl](#)) och dessa rekommenderas därför i första hand. Cetirizin och loratadin är receptfria läkemedel medan klemastin är receptbelagd. Dagens kunskapsläge för dessa läkemedel bör betraktas som högt.

Natriumkromoglikat – för lokalbehandling

Lokal nässpraybehandling ([Lomudal](#)) kan användas helt riskfritt under graviditet och har ingen känd fosterskadande effekt. Bäst effekt uppnås

om behandlingen påbörjas minst en vecka innan pollenssäsongen börjar och fortgår kontinuerligt.

Antihistaminer – för lokalbehandling

[Livostin](#) nässpray som innehåller levokabastin är ett potent och selektivt histamin H₁-antagonist med lång effektduration. Provokationsstudier har visat att Livostin börjar ge effekt inom 15 minuter. Kan användas under graviditeten.

Glukokortikosteroider

Lokal behandling med nässpray (till exempel [Rhinocort Aqua](#)) kan användas riskfritt under graviditet. Vid systematisk (peroral) behandling finns viss ökad risk för läppgomspalt. Den absoluta risken är dock liten och bör inte förhindra nödvändig terapi. Inga övriga fosterskador är över-representerade i gruppen gravida som använt kortikosteroider. Systemisk kortikosteroidbehandling kan dock ha effekter på fostret genom låg födelsevikt eller suppression av fostrets binjurebark. Lägsta acceptabla dosering bör därför ges speciellt sent under graviditet.

Allergisk konjunktivit

Alla receptfria ögondroppar mot pollenallergi kan användas under graviditet, till exempel natriumkromoglikat ([Lomudal](#), [Lecrolyn](#), [Allgil](#)) och levokabastin ([Livostin](#)).

Patientinformation

[1177.se Pollenallergi.](#)

[1177.se Läkemedel vid allergiska besvär i näsan och ögonen.](#)

[1177.se Läkemedel vid graviditet och amning.](#)

[1177.se Nästäppa och snuva.](#)

Astma och Allergiförbundet – [Så sköter du om din astma & allergi under graviditeten.](#)

Hjärt-lungfonden [Astma en skrift om kronisk inflammation i luftvägarna.](#)

Läkemedelsverket – [Receptfri medicin mot pollenallergi.](#)

Regionhälsan – [Patientinformation \(regionala och lokala\).](#)

Personal

RMR – [Astma – vuxna.](#)

Internetmedicin – [Allergi, säsongsbunden, pollenallergi.](#)

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

[Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation 2023.](#)

Praktisk medicin – [Allergisk rinit, säsongsbunden, hösnuva.](#)

[REK-listan.](#)

Rutin [Remisshantering vid barnmorskemottagningar inom Regionhälsan.](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-58

Version: 10.0

Giltig från: 2026-03-17

Giltig till: 2028-03-31